

правників викладачі навчають, як саме долати ті чи інші психологічні бар'єри, як реагувати в різноманітних ситуаціях. А при проходженні щорічної практики студенти мають змогу набуті знання застосовувати в практичній діяльності. Слід пам'ятати, що високого рівня знань досягнутих у професійній освіті, буде замало. Щоб стати професіоналом своєї справи, потрібно чимало докласти зусиль і в мовній освіті. Адже, як говорив Сократ, «заговори, щоб я тебе побачив», тобто можна добре володіти юридичним матеріалом, але, не маючи належного рівня знань з мови, не зможеш висловити свої думки. Мова юриста не завжди відповідає його психологічній культурі, тому що не кожен юрист уміє використовувати слово як засіб юридичної праці [4, с. 186]. Тому, здобуваючи освіту в навчальних закладах, треба вдосконалювати свої знання з мови та навчитися долати семантичні, фонетичні, логічні та стилістичні бар'єри.

Література

1. Артюшкіна Л.М., Рудь О.М. Мовленнєва компетентність як складова комунікативного процесу державних службовців // Л.М. Артюшкіна, О.М. Рудь // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//soipro.narod.ru/documents/konf_zhuk/artushkina_rud.doc](http://soipro.narod.ru/documents/konf_zhuk/artushkina_rud.doc). – С. 1-4.
2. Енциклопедія сучасної України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=745.7
3. Кайманова Я.В., Тюрянський О.Д. Особливості психологічної культури адвоката // Я.В. Кайманова, О.Д. Тюрянський / Науковий вісник Херсонського державного університету. – Х., 2016. – С. 117-121.
4. Сливка С.С. Юридична деонтологія: навчальний посібник / С. С. Сливка. – К.: Атіка, 2008. – 296 с.

ЮРИДИЧНА ЛІНГВІСТИКА В УКРАЇНІ І СВІТІ

Д. В. Приступа

(курсант II курсу факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ)

Науковий керівник: старший викладач кафедри українознавства та іноземних мов Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Декусар Ганна Геннадіївна

Якщо лінгвістика – наука про мову, її сутність, будову, функціонування та розвиток, правознавство – наука про об'єктивні закономірності розвитку держави і права, їх місце і роль у суспільному житті, то юридична лінгвістика – це міждисциплінарна наука про роль і функції мови в юридичній теорії та практиці. Об'єктом юридичної лінгвістики є мова, яка функціонує в царині юридичної науки й освіти, правотворчій, правозастосовній практиці й судочинстві [1].

Завдяки розвитку мовознавчих дисциплін, істотно змінюються знання у гуманітарних галузях, що призводить до утворення нових наукових напрямів. Саме такою є й юридична лінгвістика. Потреба у застосуванні методологічних інструментів різних дисциплін, юриспруденції та мовознавства, потребують здійснювати комплексне дослідження закону, влади в їхньому взаємозв'язку з мовою, культурою, соціумом. Сьогодні актуальним є аналіз напрямків та перспектив розвитку юридичної лінгвістики. Л.М. Пелепейченко [2], Ю.Ф. Прадід [3], І.Б. Штерн [4] працювали над проблемою становлення юридичної дисципліни як науки. Ю.Ф. Прадід [3] визначає наукову актуальність та новизну юрислінгвістики, яка досліджує мови юридичної теорії і практики з усіх сторін, зокрема законотворчості, ораторського мистецтва, правил оформлення юридичної документації на всіх рівнях, тому вивчення юридичного аспекту в мові стає необхідним. Юрислінгвістика розглядається не тільки як галузь мовознавства або юриспруденції, а й окрема наука, що виконує власні завдання, має арсенал понять, методів, прийомів аналізу, розробляє термінологічний апарат. Дослідження присвячені для виявлення когнітивного підґрунтя мовленнєвої діяльності людини, прагматичного потенціалу реалізації владного та законотворчого дискурсів. І.Б. Штерн [4] вивчає питання розвитку та перспективи цієї мовознавчої галузі.

Слід відзначити, що помітну роль у становленні вітчизняної юридичної лінгвістики відіграли праці таких учених-юристів й учених-лінгвістів, як М. Антонович, Н. Артикуца, Л. Дадерко, Т. Демченко, О. Копиленко, М. Коржанський, Т. Литвин (Будко), М. Мацкевич, О. Підпригора, А. Токарська, З. Тростюк, І. Філіпчук, Є. Харитонов, Л. Чулінда, О. Юрчук та ін., які побачили світ у кінці ХХ – на початку ХХІ ст. на сторінках юридичних і філологічних видань [5].

Ще одним переконливим свідченням того, наскільки актуальними постали в ХХІ ст. проблеми юридичної лінгвістики, стало проведення протягом 2013-2015 рр. лише навчальними закладами Міністерства внутрішніх справ України близько 20 наукових симпозіумів, присвячених цим проблемам, тоді як протягом 2005-2007 рр. подібні конференції взагалі не проводилися. Найбільш представницькими серед них були дві міжнародні науково-практичні конференції «Право і лінгвістика», що відбулися в Криму, у яких взяли участь державні і громадські діячі, викладачі вишів, працівники правоохоронних і судових органів, науково-дослідних установ із України, Казахстану, Німеччини, Польщі, Росії, Словаччини (серед учасників, до речі, було заявлено понад півсотні докторів філологічних і юридичних наук) [6].

На мою думку, проблема розвитку науки юридичної лінгвістики є актуальною. У різних правових професіях фахівці зустрічаються з різними юридичними термінами, поняттями. Для повного розуміння змісту різних ділових документів необхідно володіти певним запасом саме юридичних термінів. Це надає справжньому професіоналу впевненості у виконанні своєї роботи і підвищує його авторитет серед колег та клієнтів.

Література

1. Карпенко Ю.О. Мовознавство // Українська мова: Енциклопедія / Редкол.: Русанівський В.М., Тараненко О.О. (співголови). – 3-є вид., зі змінами і доповненнями. – К., 2007. – С. 381; Бобровник С.В. Правознавство // Юридична енциклопедія : В 6 т. – К., 2003. – Т. 5. – С. 46; Шемшученко Ю.С. Юридична наука // Там же. – К., 2004. – Т. 6. – С. 472.
2. Пелепейченко Л.Н. Основи теорії мовної комунікації / Л. Н. Пелепейченко. – Х. : Акад. ВВ МВС України, 2007. – 130 с.
3. Прадід Ю.Ф. Юридична лінгвістика та деякі актуальні проблеми законодавчої практики / Ю.Ф. Прадід // Вісник Луганського інституту внутрішніх справ ім. 10-річчя незалежності України. – 2002. – Вип. 1. – С. 120–126.
4. Штерн І.Б. Вибрані топіки та лексикон сучасної лінгвістики. Енциклопедичний словник / І.Б. Штерн. – Київ : АртЕк, 1998. – С. 191–193.
5. Для прикладу назвемо лише деякі з них, що опубліковані на сторінках часопису «Право України»: Демченко Т., Філіпчук І. Українська мова – правові проблеми // Право України. – 1996. – № 7. – С. 47-50; Артикуца Н. Нові підходи до мовної підготовки майбутніх юристів і викладачів права // Там же. – 1997. – № 12. – С. 58-60; Копиленко О. Мовні проблеми в українській політичній думці та законодавстві 1917-1920 рр. // Там же. – 1998. – № 9. – С. 44-48; Леоненко М. Правові питання визначення принципу національної мови в кримінальному судочинстві // Там же. – 1999. – № 4. – С. 66-67, 78; Антонович М. Законодавство України та зарубіжних країн щодо статусу державної мови (порівняльний аспект) // Там же. – 1999. – №6. – С. 73-74, 83; Токарська А. Культура ділового мовлення: стан і проблеми // Там же. – 1999. – № 11. – С. 58-60; Тростюк З. Щодо назв у понятійному апараті Особливої частини Кримінального кодексу України // Там же. – 1999. – № 12. – С. 77-80.
6. Право і лінгвістика : Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. : У 2 ч. – Сімферополь. – Ч. 1-2.; Право і лінгвістика : Матеріали II міжнар. наук.-практ. конф. : У 2 ч. – Сімферополь. – Ч. 1-2.

МОВА ЮРИСТА ЯК ЗАПОРУКА УСПІХУ

Рец Віолетта Володимирівна

(курсант I курсу факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ)

Науковий керівник: кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри
українознавства та іноземних мов Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ **Крашеніннікова Т.В.**

Юрист – це фахівець із фундаментальними, правовими знаннями, які використовуються для потреб того чи іншого виду юридичної діяльності. На